

Områdesnämnden för humanvetenskap

Elisabeth Wåghäll Nivre
Vicerektor

Finansdepartementet
Regeringskansliet

Handläggare:
Karolina Alveryd

Yttrande över remiss: Sverige och bankunionen (SOU 2019:52)

Områdesnämnden för humanvetenskap har ombetts att till Finansdepartementet inkomma med synpunkter på remiss av betänkandet *Sverige och bankunionen (SOU 2019:52)*. Betänkandet har remitterats till Juridiska fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten. Synpunkter har inkommit från Juridiska fakulteten och redovisas i bifogad bilaga, som utgör områdesnämndens svar.

Elisabeth Wåghäll Nivre

Karolina Alveryd

Karolina Alveryd
Utredare
Juridiska fakultetskansliet

Områdesnämnden för humanvetenskap

Remiss: Sverige och bankunionen (SOU 2019:52)

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, vilken inhämtat yttrande från Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL), som anmodats avge yttrande över rubricerade betänkande får härmed anföra följande. Juridiska fakultetsnämnden anser att utredningens bedömningar är välavvägda och lämpliga som underlag för fortsatta överväganden avseende ett eventuellt svenskt deltagande i bankunionen. Fakultetsnämnden vill endast peka på några punkter som särskilt bör beaktas i det fortsatta arbetet.

1. Möjligheter till deltagande på likvärdiga villkor

Eftersom Sverige inte har infört euron är riksbankschefen inte ledamot av ECB-rådet och Sverige saknar därmed rösträtt i rådet. Det framgår av betänkandet att centralbankschefer från medlemsstater som inte har euron som valuta *formellt* sett inte deltar i ECB-rådets möten (se s. 116). Vad som inte framgår är om det finns några informella former för icke medlemmar att utöva inflytande. Är inflytandemöjligheten inbjudan till att delta i de fysiska mötena eller finns det några andra former (se s. 304–306)? Eller kan skyddsmekanismen i till exempel artikel 7 SSM-förordningen anses tillräcklig (se s. 313–315)? Vissa alternativa sätt att påverka kan möjligen i viss utsträckning kompensera för bristen på formell beslutanderätt. Det är enligt utredningen till exempel rimligt att tro att ECB-rådet kommer att bjuda in en svensk företrädare att delta när rådet har fysiska möten i tillsynsfrågor (se s. 22–23, 313 och 324–325). Men i sin tillsynsfunktion fattar ECB-rådet beslut framför allt genom ett skriftligt förfarande. Endast ett fåtal fysiska möten har hållits, företrädesvis för tematiska diskussioner (se s. 116 och 312–313). Sverige bör inför ett eventuellt deltagande (utan att Sverige inför euron som valuta) undersöka om det finns möjlighet att införa fler möjligheter, än att delta i de (få) fysiska mötena, för att få inflytande.

2. Rättslig prövning

Vid ett deltagande i bankunionen kan ECB:s instruktioner prövas av omprövningsnämnden och överklagas till EU-domstolen. Det kan dock inte uteslutas att ett beslut från Finansinspektionen som genomför en instruktion från ECB också kan överklagas till en svensk förvaltningsdomstol. Det kan i en sådan situation föreligga en risk för parallella förfaranden och därmed risk för parallella avgöranden. Förtydligande

behövs inför ett eventuellt deltagande. Utredningen hänvisar endast kort till proposition 2017/18:105 (se s. 148–149) men här behövs en mera utförlig analys till vägledning för framtiden.

3. Ansvar och skadestånd

Frågor om utrymmet för ansvarsutkrävande och skadestånd bör undersökas närmare innan ställning tas till ett svenskt deltagande. Enskilda subjekt, både juridiska och fysiska personer, kan drabbas av beslut som fattas inom bankunionen och frågan kan ställas om och hur ansvar kan utkrävas för felaktiga beslut. Utredningen tar inte upp dessa aspekter.

4. Tidpunkt för ställningstagande

Det finns enligt utredningen kvarvarande stabilitetsrisker i banker inom bankunionen och det är sannolikt att arbetet med att reducera dessa risker försvåras om Europa går in i en ekonomisk avmattning eller t.o.m. en lågkonjunktur (se s. 381). Frågan hur sådana risker ska påverka bedömningen för Sveriges del är svår och central men måste avgöras på ett politiskt plan. Den kan inte besvaras på ett entydigt sätt med rättsliga verktyg.

5. Bidra till bankunionen?

Det kan vara värt att uppmärksamma att Sverige skulle kunna bidra till bankunionen, till exempel genom att öka stabiliteten och förtroendet för unionen. Med tanke på att Sverige har ett stabilt finansiellt system och välfungerande finansiell reglering och tillsyn, kan ett svenskt medlemskap öka stabiliteten och legitimiteten för bankunionen.

Yttrandet har på fakultetsnämndens uppdrag beslutats av dekan, professor Jessika van der Sluijs. Yttrandet har beretts av professor Göran Millqvist, professor Gustaf Sjöberg, professor emeritus Lars Gorton och post dok. Kelly Chen. Föredragande har varit utredare Karolina Alveryd.

Jessika van der Sluijs

Karolina Alveryd

Stockholms
universitet

Dnr SU FV- SU FV-0408-20

2020-04-08

Anders Nilsson
Stockholms universitet

Områdesnämnden för humanvetenskap

Yttrande över betänkandet Sverige och bankunionen

Samhällsvetenskapliga fakulteten har erbjudits att inkomma med ett yttrande till Områdesnämnden för humanvetenskap över Betänkandet *Sverige och bankunionen* (SOU 2019:52)

Samhällsvetenskapliga fakulteten avstår från att yttra sig beträffande denna remiss.

Detta beslut har fattats av dekanus Astri Muren och föredragande har varit handläggare Anders Nilsson.

Astri Muren
Dekanus

Anders Nilsson
Handläggare

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Stockholms universitet
Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet
106 91 Stockholm

www.samfak.su.se